

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
 เลขที่รับ.....
 วันที่..... 23. พ.ย. 2558 /.....
 เวลา..... 16.49

เลขที่รับ..... 11091
 วันที่..... 24 4ย 59
 เวลา..... 15.39น

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

ที่ วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

เรื่อง รายงานผลการประชุม

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

ตามคำสั่ง/บันทึกไปราชการมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมที่ ๑๒๒๓ ลงวันที่ ๑๔ เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้สั่งให้ข้าพเจ้าไปร่วม (✓)ประชุม ()อบรม ()สัมมนา เรื่อง มนุษยศาสตร์:ความจริงกับพลังแห่งความฝัน พร้อมทั้งนำเสนอบทความทางวิชาการ เรื่อง ภาพสะท้อนทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม จากวรรณกรรมเรื่องนิราศเมืองตรวด ณ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๑๔ - ๑๕ เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๙ นั้น

ข้าพเจ้าขอรายงานผลการสัมมนา ดังต่อไปนี้
 ชื่อเรื่อง มนุษยศาสตร์:ความจริงกับพลังแห่งความฝัน
 ผู้จัด คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 สถานที่ สำนักบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 หน่วยงานที่เข้าร่วมสัมมนา มหาวิทยาลัยต่างๆ

จุดมุ่งหมายของการจัดในครั้งนี้คือ

๑. เพื่อสร้างความตระหนักในความสำคัญของสาขาวิชาต่างๆ ในมนุษยศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ทุกคนที่จำเป็นต้องมีศาสตร์เหล่านี้ไว้เป็นพื้นฐานในการครองตนและครองงาน
๒. เพื่อศึกษาและติดตามแนวคิดทางมนุษยศาสตร์ที่เชื่อมโยงกับศาสตร์อื่นๆ
๓. เพื่อเสริมสร้างเครือข่ายนักวิชาการ นักวิจัย บัณฑิตในสาขามนุษยศาสตร์ในสังคมไทย
๔. เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ใหม่ด้านมนุษยศาสตร์และศาสตร์สาขาวิชาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องแก่วงวิชาการ

หัวข้อที่ ๑ “ความจริง จาก ความฝัน ใน รำพันพิลาป : ความนัยในการเล่าเรื่องของสุนทรภู่” โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์ณ เกษมผลกุล : รำพันพิลาป เป็นผลงานการประพันธ์ของสุนทรภู่เมื่อครั้งบวชเป็นภิกษุที่วัดเทพธิดาราม บทกวีเชิงบันทึกเรื่องนี้นับได้ว่าเป็นความน่าสนใจ และเป็น การนำเทคนิคในการเล่าเรื่องที่นำเสนอมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน เนื้อหารำพันทำนองนิราศกล่าวถึงนิมิตฝันอันเป็นลางร้ายว่า จะต้องถึงแก่ชีวิต ในฝันนั้นท่านว่าได้พบเห็นนางฟ้า รวมถึงนางมณีเมขลาที่มาชักชวนให้ละชมพูทวีปเพื่อไป อยู่สวรรค์ เมื่อตื่นขึ้นมาจึงได้รับแต่ง “รำพันพิลาป” ขึ้น เนื้อความดังกล่าวเมื่อนำมาพิจารณาควบคู่กับ

ชีวประวัติของสุนทรภู่และบริบทยุคสมัย ยิ่งทำให้เห็นความชาญฉลาดของสุนทรภู่ในการเลือกใช้ “รูปแบบความฝัน” เป็นกลวิธีการเล่าเรื่องหรือเล่าความในใจนี้ บทความนี้จึงมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อมุ่งศึกษาเบื้องหลังแนวคิดของสุนทรภู่ในการเลือกใช้ “รูปแบบความฝัน” ในการเล่าเรื่อง กลวิธีการเล่าเรื่อง โครงสร้าง และลำดับการเล่าเรื่อง ตลอดจนเรื่องที่ถูกเลือกนำมาเล่า โดยพิจารณาพร้อมกับบริบททางสังคมและชีวประวัติของสุนทรภู่

ผลการศึกษาพบว่า เรื่องรำพันพิลาปของสุนทรภู่มีการเลือกใช้รูปแบบความฝันมาใช้ในการเล่าเรื่อง เพื่อเป็นทางออกของเงื่อนไขบางประการที่ทำให้ไม่สามารถเล่าได้โดยตรง นอกจากนี้โครงสร้างและการลำดับการเล่าเรื่อง ตลอดจนเรื่องที่ถูกเลือกมาเล่า ล้วนมีนัยสำคัญและสัมพันธ์กับความจริงในชีวประวัติของสุนทรภู่ รำพันพิลาปจึงนับเป็นผลงานการสร้างสรรคที่แสดงถึงความสามารถในการเล่าเรื่องของสุนทรภู่ที่แสดงออกถึงศิลปะชั้นครูที่ไม่น้อยไปกว่าความสามารถในเชิงวรรณศิลป์

หัวข้อที่ ๒ “ภาพสะท้อนทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมจากรวบรวมเรื่องนิราศเมืองตราด”
โดย ดร.มัชฌิมา วีรศิลป์ ดร.ปรารณา แซ่อึ้ง และดร.ปิยนัส สุดี บทความนี้นำเสนอภาพสะท้อนทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมจากรวบรวมเรื่องนิราศเมืองตราด โดยใช้เอกสารทางวรรณกรรมมาเทียบเคียงกับเอกสารทางประวัติศาสตร์ ประกอบกับทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและข้อมูลทางวัฒนธรรม โดยมุ่งจำแนกภาพสะท้อนทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม

จากการศึกษาพบว่า วรรณกรรมเรื่องนิราศเมืองตราดมีความสำคัญในบทบาทของการเป็นวรรณกรรมท้องถิ่นอยู่ ๓ ประการ คือ *ประการแรก* นิราศเมืองตราดเป็นวรรณกรรมท้องถิ่น ที่แสดงความเจริญในเรื่องของการถ่ายทอดภูมิปัญญา และเป็นสิ่งบ่งบอกความก้าวหน้าในเรื่องของภาษา เนื่องด้วย งานวรรณกรรมนั้นเมื่อมีกำเนิดในที่ใด ย่อมเป็นเครื่องหมายแสดงว่าในท้องถิ่นนั้น มีความเจริญด้านอักษรศาสตร์และปรัชญา จึงเกิดการสร้างสรรค์งานวรรณกรรมสืบทอดต่อมาให้เป็นสมบัติประจำถิ่นได้ *ประการที่สอง* วรรณกรรมเรื่องนิราศเมืองตราดเป็นวรรณกรรมท้องถิ่น ซึ่งสะท้อนภาพและเรื่องราวของประวัติศาสตร์เมืองตราดในช่วงที่บ้านเมืองอยู่ในภาวะวิกฤต แม้ว่าวรรณกรรมเรื่องนิราศเมืองตราดนี้ จะได้รับการถ่ายทอดหรือบอกเล่าในแง่มุมมองของบุคคลเพียงคนเดียวคือ กวี แต่สิ่งต่างๆ ที่ได้รับการกล่าวถึงในนิราศเมืองตราดนั้น เป็นสิ่งที่เกิดจากความคิดและความรู้สึกที่ “สดใหม่และจริงแท้” ของบุคคลที่อยู่ในท้องถิ่นและประสบเหตุการณ์ต่างๆ ด้วยตนเอง มิได้ผ่านการตัดทอนเพื่อที่จะ “เขียนหรือสร้างเอกสารทางประวัติศาสตร์” จากราชสำนัก หรือส่วนราชการ *ประการที่สาม* วรรณกรรมเรื่องนิราศเมืองตราดเป็นวรรณกรรมท้องถิ่น ที่แสดงภาพของวัฒนธรรมและวิถีชีวิตท้องถิ่นของเมืองตราด ทั้งในส่วนวัฒนธรรมที่เป็นวัตถุและวัฒนธรรมที่ไม่ใช่วัตถุ

วรรณกรรมเรื่องนิราศเมืองตราดนับได้ว่าเป็นวรรณกรรมลายลักษณ์ ที่บันทึกเรื่องราวทางความคิดและวัฒนธรรมของท้องถิ่นในช่วงเวลาหนึ่งไว้มิให้สูญหาย นอกจากนั้นยังเป็นเอกสารบันทึกเรื่องราวด้านประวัติศาสตร์ท้องถิ่นที่ได้รับสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

หัวข้อที่ ๓ “สถานการณ์ภาษาและวัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์ไทครั้งภูมิภาคเหนือตอนล่าง และแนวทางการสร้างความร่วมมือกับชุมชนในการธำรงรักษาภาษาและวัฒนธรรม” โดย รองศาสตราจารย์

ดร. อัญชลี สิงห์น้อย วงศ์วัฒนา บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอสถานการณ์ภาษาและวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ไทครั้งภูมิภาคเหนือตอนล่างและแนวทางการสร้างความร่วมมือกับชุมชนในการธำรงรักษาภาษาและวัฒนธรรม ข้อมูลการวิจัยรวบรวมจาก ๔ จังหวัดภาคเหนือตอนล่างโดยการสำรวจ การสัมภาษณ์ การเข้าร่วมกิจกรรมและสังเกตการณ์ การค้นคว้าเอกสารท้องถิ่น และการเข้าถึงระบบสื่อสังคมออนไลน์

ผลการศึกษาวิจัยแสดงให้เห็นว่ามีหมู่บ้านไทครั้งอย่างน้อย ๑๔๒ หมู่บ้านใน ๖ จังหวัด ได้แก่ กำแพงเพชร นครสวรรค์ อุทัยธานี พิจิตร พิษณุโลก และสุโขทัย ชาวไทครั้งในภูมิภาคนี้ยังคงพูดภาษาของตนเอง และปฏิบัติตามประเพณีที่สืบทอดกันมาทั้งในชีวิตประจำวันและงานสังคมต่างๆ โดยมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาและวัฒนธรรมของตนเอง ชาวไทครั้งเองมีวิธีการในการอนุรักษ์ภาษาและวัฒนธรรมหลายวิธีด้วยกัน ได้แก่ ๑) การจัดตั้งชมรม "ลาวคั้ง" ๒) การจัดตั้งศูนย์ทอผ้าที่เป็นทั้งศูนย์การเรียนรู้และจำหน่ายผ้าทอ ๓) การรวมกลุ่มทอผ้า ๔) การศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ตนเองของปราชญ์ชาวบ้าน และ ๕) การยกย่องเชิดชูผู้นำทางวัฒนธรรม แนวทางการสร้างความร่วมมือกับชุมชนในการธำรงรักษาภาษาและวัฒนธรรมสามารถกระทำได้โดย ๑) หน่วยงานท้องถิ่นภาครัฐและตระหนักเห็นความสำคัญของภาษาและวัฒนธรรมชาติพันธุ์ และ ๒) ให้การสนับสนุนพันธกิจของชาวไทครั้งที่กระทำอยู่ให้เข้มแข็งยิ่งขึ้นซึ่งทำได้หลายวิธี

ประโยชน์ที่ได้รับและแนวทางที่จะนำมาปรับปรุงในหน่วยงาน

๑.ตระหนักถึงองค์ความรู้และความสำคัญของสาขาวิชามนุษยศาสตร์ในชีวิตประจำวันและโลกปัจจุบันมากยิ่งขึ้น

๒.สามารถนำองค์ความรู้ที่ได้เชื่อมโยงกับศาสตร์สาขาอื่นๆ เช่น สังคมศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เพื่อพัฒนาแนวการวิเคราะห์เชิงบูรณาการมากขึ้น

๓.เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ รวมถึงเกิดแนวทางในการศึกษาวิจัยอย่างกว้างขวางในอนาคต

ลงชื่อ.....

(นางสาวปรารถนา แซ่อึ้ง)

ผู้รายงานผลการสัมมนา

วันที่ ๒๓ เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๙

เรียน อธิการบดี

เพื่อโปรดทราบ

๑.1๖๖

24 พ.ค. 59

เรียน อธิการบดี

เพื่อโปรดทราบ

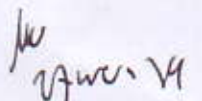
๑.1๖๖
24 พ.ค. 59

เรียน อธิการบดี

๑.1๖๖

24 พ.ค. 2559

เรียน อธิการบดี

๑.1๖๖

29 พ.ค. 2559

Web

30/5/59